

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 1/2017-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. januára 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], zastúpenej advokátom JUDr. Martinom Olosom, Karola Kašjaka 1, Rajecké Teplice, vo veci namietaného porušenia čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 4 C 114/2005 z 22. mája 2007, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8 Co 370/2013 zo 17. decembra 2013 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo170/2014 z 24. februára 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. júna 2016 doručená sťažnosť [REDAKČIA] [REDAKČIA] [REDAKČIA] [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky

(ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 4 C 114/2005 z 22. mája 2007 (ďalej len „prvostupňový rozsudok“), rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 8 Co 370/2013 zo 17. decembra 2013 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Cdo 170/2014 z 24. februára 2016 (ďalej len „napadnutý rozsudok najvyššieho súdu“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že okresný súd v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“) po rozvode ich manželstva rozhodol prvostupňovým rozsudkom, ktorým *«... vyporiadal masu tvoriacu BSM účastníkov tak, že z vecí účastníkov v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov prikázal do výlučného vlastníctva navrhovateľa hnutelné veci uvedené vo výroku rozsudku spolu v hodnote 27.000,- Sk a nehnuteľnosť – byt č. 36 na 4. nadzemnom podlaží na ulici [REDAKOVANÉ] (ďalej len „byt č. 36“) a do výlučného vlastníctva sťažovateľky prikázal hnutelné veci uvedené vo výroku rozsudku spolu v hodnote 16.500,- Sk s tým, že navrhovateľ je povinný titulom finančného vyrovnania BSM zaplatiť odporkyni 759.000,- Sk do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia».*

3. Navrhovateľ podal proti prvostupňovému rozsudku okresného súdu odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. Co 387/2007 z 9. marca 2010 (ďalej len „rozsudok z 9. marca 2010“) tak, že zmenil rozsudok okresného súdu „... v časti finančného vyporiadania BSM tak, že navrhovateľovi uložil zaplatiť povinnosť sťažovateľke sumu 174,27 EUR (5.250,- Sk) do troch dní a v časti, ktorou bola účastníkom uložená povinnosť zaplatiť na účet súdu trovy konania zmenil tak, že navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť na účet súdu prvého stupňa súdny poplatok v sume 1.620,20 EUR a odporkyni sumu 21,66 EUR a vo zvyšnej časti napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil“.

4. Na dovolanie sťažovateľky najvyšší súd v dovolacom konaní uznesením sp. zn. 6 Cdo 202/2010 zo 16. decembra 2010 (ďalej len „zrušujúce dovolacie uznesenie“) zrušil zmeňujúci rozsudok krajského súdu z 9. marca 2010 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení svojho rozhodnutia dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci v otázke tzv. prínosu navrhovateľa do bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov v spojení s otázkou nerovných podielov pri ich vyporiadaní.

5. Po zrušení rozsudku krajského súdu z 9. marca 2010 opätovne rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 8 Co 49/2011 zo 17. júla 2012 (ďalej len „rozsudok zo 17. júla 2012“), ktorým potvrdil rozsudok prvostupňového súdu, rešpektujúc tak právny názor najvyššieho súdu.

6. Navrhovateľ podal sťažnosť adresovanú ústavnému súdu, ktorou napadol rozsudok zo 17. júla 2012, ako aj zrušujúce dovolacie rozhodnutie pre namietané porušenie jeho označených práv. Ústavný súd o tejto sťažnosti rozhodol nálezom sp. zn. I. ÚS 537/2012 z 13. marca 2013 (ďalej aj „nález“), ktorým okrem iného vyslovil porušenie základného práva navrhovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu zo 17. júla 2012, toto rozhodnutie zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Vo zvyšnej časti sťažnosti, ktorou navrhovateľ napádal zrušujúce dovolacie rozhodnutie, ústavný súd nevyhovел. V odôvodnení nálezu ústavný súd však uviedol, že „krajský súd napriek viazanosti právnym názorom najvyššieho súdu podľa § 243d ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) po zrušení jeho rozhodnutia týmto nálezom ústavného súdu bude prvotne viazaný právnymi závermi ústavného súdu uvedenými v tomto náleze. Súčasne právnymi závermi ústavného súdu bude viazaný aj najvyšší súd v prípadnom ďalšom konaní v tejto veci.“

7. Na základe nálezu ústavného súdu opätovne rozhodoval krajský súd viazaný už právnymi závermi ústavného súdu. Krajský súd svojím napadnutým rozsudkom rozsudok prvostupňového súdu v časti finančného vyrovnania zmenil tak, že uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť sťažovateľke sumu 174,27 € do troch dní, obom účastníkom uložil

povinnosť zaplatiť na účet súdu prvého stupňa súdny poplatok, vo zvyšnej časti prvostupňový rozsudok potvrdil a zároveň rozhodol aj trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

8. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd svojím napadnutým rozsudkom tak, že dovolanie zamietol. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa najvyšší súd nestotožnil s názorom sťažovateľky, ktorá namietala, že postupom okresného súdu došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom z dôvodov uvádzaných sťažovateľkou v dovolaní. Sťažovateľka v dovolaní ďalej namietala, že konanie pred krajským súdom bolo zaťažené inou procesnou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci s poukazom na nerešpektovanie ustanovenia § 243d ods. 1 OSP. Vychádzala totiž z názoru, že ak ústavný súd svojím nálezom nezrušil zrušujúce dovolacie rozhodnutie, toto rozhodnutie je naďalej právoplatné a podľa sťažovateľky pre krajský súd aj naďalej záväzné.

Najvyšší súd sa s názorom sťažovateľky nestotožnil a v súvislosti s tým poukázal na znenie § 56 ods. 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a uviedol, že *„ak krajský súd po zrušení jeho rozsudku ústavným súdom, vychádzal z právneho názoru vysloveného ústavným súdom a nie najvyšším súdom, nekonal v rozpore s ustanovením § 243d ods. 1 O.s.p.“*.

9. Sťažovateľka v sťažnosti vo vzťahu k prvostupňovému rozsudku zopakovala svoju dovolaciu námietku spočívajúcu v odňatí možnosti konať pred súdom a tvrdila, že okresný súd *„svojím postupom neumožnil na záver pojednávania zhrnúť svoje návrhy, vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci“*. Sťažovateľka zároveň tiež uviedla, že *„nakoľko s rozsudkom okresného súdu v merite veci som bola spokojná a rozsudok bol vecne správny, vo veci som samozrejme nepodávala odvolanie“*.

10. Sťažovateľka vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu obdobne zopakovala svoj názor, že krajský súd pri rozhodovaní o odvolaní mal byť viazaný právnym

názorom najvyššieho súdu uvedenom v jeho zrušujúcom dovolacom uznesení, ktorý nebol nálezom ústavného súdu zrušený, čím konanie a napadnutý rozsudok mal byť zaťažený inou procesnou vadou.

11. Najzávažnejšou námietkou sťažovateľky proti napadnutému rozsudku krajského súdu ako i napadnutému rozsudku najvyššieho súdu je tvrdenie, že uvedené rozhodnutia spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci v otázke tzv. prínosu žalobcu (navrhovateľa) do BSM v spojení s otázkou nerovných podielov pri ich vyporiadaní.

12. Podľa názoru sťažovateľky súdy zúčastnené na rozhodovaní v jej veci túto otázku nesprávne posúdili, čo malo za následok porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ústavy a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu, ako aj najvyššieho súdu.

13. Na základe uvedeného sťažovateľka ústavný súd požiadala, aby vydal nález, v ktorom vysloví, že napadnutými rozsudkami okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu boli porušené jej označené práva, uvedené rozhodnutia okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu zruší a vec vráti okresnému súdu na ďalšie konanie, prizná jej primerané finančné zadost'učinenie v sume 20 000 €, ako aj náhradu trov konania.

II.

14. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

15. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie

konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

16. Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označila sťažovateľka, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

17. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka namieta porušenie označených práv prvostupňovým rozsudkom okresného súdu, napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu.

18. V prípadoch, ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľka sa ochrany základných práv alebo slobôd môže (mohla) domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

19. Ústavný súd konštatuje, že proti prvostupňovému rozsudku okresného súdu a napadnutému rozsudku krajského súdu, ktorým krajský súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa, bolo prípustné dovolanie v plnom rozsahu, keďže išlo o zmeňujúci rozsudok

krajského súdu, čo sťažovateľka aj využila. Z toho vyplýva, že námietky sťažovateľky meritórne preskúmal najvyšší súd ako dovolací. Z uvedeného dôvodu sa v okolnostiach sťažovateľkinej veci uplatnil princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy, a preto ústavný súd sťažnosť v tejto časti smerujúcej proti prvostupňovému rozsudku a napadnutému rozsudku krajského súdu v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

20. Podstata námietok sťažovateľky vo vzťahu k napadnutému rozsudku najvyššieho súdu spočíva v tvrdení, že najvyšší súd nesprávne vyhodnotil jej dovolacie dôvody a vec nesprávne právne posúdil.

21. Ústavný súd v prvom rade konštatuje, že meritum veci už ním bolo posúdené a svoj názor vyslovil ten istý senát nálezom sp. zn. I. ÚS 537/2012 z 13. marca 2013, pričom nie je dôvod sa od tohto názoru odkloniť. Nález sa týka tých istých účastníkov a skutkovo tej istej veci, preto ústavný súd naň v podrobnostiach odkazuje.

22. Reagujúc na námietky sťažovateľky ústavný súd ďalej dodáva, že najvyšší súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia vecne stotožnil s právnym názorom ústavného súdu vysloveným v už uvedenom náleze a dospel k záveru o potrebe zohľadnenia pričinenia alebo vkladu jedného z manželov do spoločného majetku pri vyporiadaní BSM, ktorá v okolnostiach prípadu odôvodňuje disparitu pri vyporiadaní spoločnej veci, za daných okolností bytu. Najvyšší súd sa podľa názoru ústavného súdu zrozumiteľným a ústavne konformným spôsobom vysporiadal s námietkami sťažovateľky uvedenými v jej dovolaní a správne konštatoval ich neodôvodnenosť. V konkrétnostiach ide o námietku odňatia možnosti konať pred súdom prvého stupňa, na ktorú reagoval tak, že uviedol: „... právna zástupkyňa žalovanej (sťažovateľky, pozn.) urobila záverečné vyjadrenie žalovanej v písomnej forme podaním zo 17.5.2007 (vid' č. l. 116/117 spisu), v ktorom zhrnula svoje návrhy a vyjadrila sa aj k právnemu posúdeniu veci. Navyše, mala na pojednávaní dňa 22.5.2007 pred tým, než súd prvého stupňa vyhlásil rozsudok, možnosť vyjadriť sa k celému priebehu konania, čo aj využila (vid' zápisnicu o pojednávaní z 22.5.2007 č. l. 122 spisu).“ Najvyšší súd v odôvodnení svojho napadnutého rozsudku

d'alej reagoval aj na námietku sťažovateľky spočívajúcu v tvrdení, že krajský súd mal rešpektovať skoršie zrušujúce dovolacie rozhodnutie vo veci a tam vyslovený záväzný právny názor, keďže ho ústavný súd nezrušil, a preto je z jej pohľadu aj naďalej záväzný. Najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia citoval dôvody uvedené v náleze, pre ktoré ústavný súd nezrušil toto nemeritórne rozhodnutie najvyššieho súdu a s poukazom na viazanosť právnym názorom vysloveným v náleze podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde konštatoval, že krajský súd nekonal v rozpore s ustanovením § 243d ods. 1 OSP, a nezaťažil tak konanie tzv. inou vadou konania majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

23. Ústavný súd sa z obsahu napadnutého rozsudku presvedčil, že najvyšší súd sa námietkami sťažovateľky zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľka v tomto konaní dostala odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého rozhodnutia, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

24. V okolnostiach veci nemožno prehliadnuť skutočnosť, že sťažovateľka svoju sťažnosť argumentačne založila na svojom odlišnom právnom názore, ktorý je v rozpore s už vysloveným právnym názorom ústavného súdu v tej istej veci. Keďže nedošlo k zmene skutkového stavu a ústavný súd nezistil ani procesné pochybenia konajúcich všeobecných súdov, sťažnosť sťažovateľky považuje za zjavne neopodstatnenú.

25. S ohľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľky v tejto časti podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde dospel k záveru, že

z predloženej sťažnosti nevyplýva nič, čo by svedčilo o arbitrárnosti záverov vyvodených najvyšším súdom v jeho napadnutom rozsudku, a teda o porušení základného práva na súdnu ochranu sťažovateľky podľa čl. 46 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 dohovoru. Sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

26. V nadväznosti na odmietnutie sťažnosti ústavný súd už o ďalších požiadavkách sťažovateľky nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. januára 2017